

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-1/2022-3005-3

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Alissa Hmelnitskaja
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	12.05.2023 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja	XXX aadress: XXX e-posti aadress: XXX

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 56 lg 3 punktide 3 ja 4, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 1 punkti d ning lõike 2 punktide f ja g alusel, samuti arvestades IKÜM artikliga 6, teeb inspektsioon täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

XXX-l lõpetada isiklikul Facebooki kontol tehtud postituses YYY isikuandmete avalikustamine.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 26.05.2023. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha 500 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algatada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest

võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTIKALISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) menetluses on YYY (kaebaja) kaebus, mille kohaselt on XXX (vastutav töötleja/andmetöötleja) Facebooki grupis „XXX“ avalikustanud kaebaja isikuandmeid: kaebaja täisnimi koos viitega tema isiklikule Facebooki profiilile. Lisaks on antud postituses avalikustatud info, et kaebaja on võlgu. Postitus oli tehtud 23.07.2022 kell 10:25.

AKI alustas isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetluse, mille raames oli tehtud 15.03.2023 ettepanek isikuandmete kaitse nõuete paremaks täitmiseks nr 2.1.-1/23/3005-2. Ettepaneku sisu oli järgmine: *lõpetada Teil Facebooki grupis „XXX“ tehtud postituses kaebaja isikuandmete avalikustamine ja saata selle kohta AKI-le kinnitus hiljemalt 29.03.2023*. Ettepanekus juhtis AKI mh tähelepanu ettekirjutuse tegemise ja sunniraha määramise võimalusele ning õigusele esitada haldusmenetluse seaduse § 40 lg 1 kohaselt enne haldusakti andmist asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Andmetöötleja ei ole AKI ettepanekule vastanud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

IKÜM artikli 4 punkti 1 kohaselt on isikuandmed igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekti“) kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal.

Seega on isikuandmeteks muuhulgas nimi ja muu teave, mis võimaldab isikut tuvastada. IKÜM artikkel 4 punkti 2 kohaselt on isikuandmete töötlemiseks isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, sh nende levitamine või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine.

Eeltoodust tulenevalt on andmetöötleja IKÜM artikkel 4 punktide 1 ja 2 mõttes avalikustanud kaebaja isikuandmeid. Isikuandmete avalikustamiseks peab olema õigusaktist tulenev alus. IKÜM artikkel 6 kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik, kui see vastab ühele lõike 1 punktides a kuni f toodud tingimusele.

1. IKÜM artikkel 6 lg 1 p a

IKÜM artikli 6 lg 1 p a kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik ainult juhul, kui andmesubjekt on andnud nõusoleku töödelda oma isikuandmeid ühel või mitmel konkreetsel eesmärgil. Nõusoleku olemasolu tõendamise kohustus vaidluse korral on vastutaval töötlejal. Antud juhul ei tuvasta inspeksioon, kas nõusolek on kaebaja osas andmete avalikustamiseks võetud ja inspeksioon lähtub sellest, et isik on oma nõusoleku kaebuse esitamisega tagasi võtnud ja soovib lõpetada oma isikuandmete avalikustamise.

2. IKÜM artikkel 6 lg 1 p f

IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f ehk õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemiseks peab andmetöötleja olema veendunud, et isikuandmete töötlemise eesmärk on kaalukam kui

andmesubjekti õigused ja vabadused ning IKÜM artiklite 21 (õigus esitada vastuväiteid) ja 17 (õigus andmete kustutamisele) alusel tuleb isikuandmete töötlemine lõpetada, kui andmetöötleja ei suuda tõendada, et töödeldakse mõjuval õiguspärasel põhjusel, mis kaalub üles andmesubjekti huvid, õigused ja vabadused.

Õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemisele peab eelnema andmetöötleja poolt läbiviidud analüüs andmetöötleja ja kolmandate isikute õigustatud huvi ja kaalukuse osas, andmesubjekti õiguste ja huvide ja nende kaalukuse analüüs ning seejärel kaalumise andmetöötleja ja andmesubjekti huvide vahel.

Praegusel juhul ei ilmne, et andmetöötleja võib tugineda õigustatud huvi õiguslikule alusele, kuna ta ei ole inspeksioonile esitanud õigustatud huvi analüüsi.

3. IKS § 4

Teatud juhtudel võib mõne inimese andmete avalikustamiseks olla õigustus ajakirjanduslikul eesmärgil. IKS § 4 kohaselt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta töödelda ajakirjanduslikul eesmärgil, eelkõige avalikustada meedias, kui selleks on avalik huvi ja see on kooskõlas ajakirjanduseetika põhimõtetega. Isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

IKS § 4 alusel isikuandmete avalikustamiseks peavad olema täidetud kolm tingimust:

1. isikuandmete avalikustamise vastu esineb avalik huvi;
2. avalikustamine on kooskõlas ajakirjanduseetika reeglitega;
3. isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

AKI hinnangul ei ole käesoleval juhul täidetud eelkõige avaliku huvi kriteerium. Avaliku huvi olemasolu saab jaatada, kui tõstatatud teema ja avalikustatud isikuandmed aitavad kaasa debatile demokraatlikus ühiskonnas. Kuid üksiku konkreetse inimese või võlgniku isikuandmete avalikustamine ei aita kaasa ühiskondlikule debatile.

Samuti ei ole täidetud ajakirjanduslik eesmärk, vaid andmetöötleja kasutab andmete avalikustamist isiklikul huvil, et võlga sisse nõuda ja nõu hääbiposti pidada. Seadusandja on aga võla sisse nõudmise tarbeks ette näinud teised õiguskaitsevahendid.

Kuna IKS § 4 kohaldamiseks on üks kriteeriumitest täitmata, siis ei analüüsi AKI ülejäänud kriteeriume, kuna juba ühe täitmata kriteeriumi tõttu ei saa IKS § 4 alusel isikuandmeid avalikustada.

4. IKS § 10

Lisaks eelneval mainitud IKÜM artiklis 6 toodud õiguslikele alustele on võimalik võlgnike andmete avalikustamiseks tugineda IKS §-le 10, mis näeb ette, et võlasuhte rikkumisega seotud isikuandmete avaldamine kolmandale isikule ja edastatud andmete töötlemine kolmanda isiku poolt on lubatud andmesubjekti krediitvõimelisuse hindamise või muul samasugusel eesmärgil ning üksnes juhul, kui täidetud on kõik kolm tingimust:

- 1) andmetöötleja on kontrollinud, et andmete edastamiseks on õiguslik alus;
- 2) andmetöötleja on kontrollinud andmete õigsust;
- 3) andmeedastus on registreeritud (säilitades teavet, kellele ja mida edastati).

Antud juhul on AKI hinnangul täitmata eeldus, et vastutav töötleja oleks kontrollinud õiguslikku alust isikuandmete edastamiseks. Vastutav töötleja on aga avalikustanud võlaandmed piiramatule avalikkusele nähtavana, mis tähendab, et vastutav töötleja ei saa kontrollida, kes andmeid näevad ega seega ka kontrollida, kas andmete saajal on olemas

õiguslik alus.

Kuna IKS § 10 kohaldamiseks on üks kriteeriumitest täitmata, siis ei analüüsi AKI ülejäänud kriteeriume, kuna juba ühe täitmata kriteeriumi tõttu ei saa IKS § 10 alusel isikuandmeid avalikustada.

Eeltoodut arvesse võttes on AKI seisukohal, et käesoleval juhul kaebaja isikuandmete avalikustamiseks ei esine ühtegi IKÜM artikkel 6 lõikes 1 nimetatud õiguslikest alustest ning andmetöötleva ei ole AKI-le tõendanud, et andmete avalikustamiseks tuleneb seaduslik alus IKS §-st 10. Isikuandmeid on töödeldud ilma õigusliku aluseta, mistõttu tuleb vastutaval töötlejal lõpetada kaebaja isikuandmete avalikustamine Facebooki grupis „XXX“.

Vastavalt IKS § 58 lõikele 1 ning IKÜM art 58 lg 2 punktidele f ja g on inspeksioonil õigus anda korraldus isikuandmete töötlemise piiramiseks. Võttes arvesse, et konkreetsel juhul avalikustatakse kaebaja isikuandmeid ebaseaduslikult ning et vastutav töötleva ei ole vastanud AKI ettepanekule, leiab AKI, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

(allkirjastatud digitaalselt)

Alissa Hmelnitskaja
jurist
peadirektori volitusel